

ESEJSKI ZADATAK – ANTUN GUSTAV MATOŠ, IZBOR IZ NOVELA

Školski esej oblikujte s obzirom na zadani zadatak. Oblikujte ga kao zaokruženu cjelinu s uvodom, razradom i zaključkom. Pazite da Vaš školski esej bude pravopisno, gramatički i leksički točan. Sve smjernice morate uvrstiti u školski esej. Školski esej mora imati najmanje 440 riječi.

Zadatak za pisanje školskoga eseja

Antun Gustav Matoš, izbor iz novela

Polazno pitanje: **Kako se u Matoševim novelama ostvaruje impresionistička poetika?**

Prvi polazni tekst

Tišina mi u uhu. Suvarak je bez šuškovog sljepića, zrak bez ose i bumbara. Prhnu vrapčić, moj stari pratilac i lakomi poznanik, otrvši na mahovini proždrljivi kljun. Iz gradića se zatalasa bakarno podne i prosu sunčanom okolinom još veću tišinu, svečani mir blagdana. Možda bijaše nedjelja, praznik. Ne znam, jer već davno izgubih kalendar. U dimu cigarete rastresam se u mirnu modrinu zraka, iščezavam među granje, među cvijeće, a žubor vrutka me ljulja i uspavljuje. Sunce grije, gori tako zlatno i sjajno da kamenje i krute hridi dođoše od tog sjaja mekani i puni života kao bilje. Zemlja, šuma, modre planine dršću, trepere kao da će se probuditi, uskrsnuti. Sve je tako prožeto sjajem da bi svijet, čini mi se, sijao kao dragulj u pomrčini, da sunce iznenada ugasne. Cvijeće pjeva mirisom tratinčica i ivanjskog cvijeća šaren pastorage. Jezero šumi srebrnu himnu, iz tamnih šuma bruje crni koralji. Nebo šušta zastavom od modre svile.

(Cvijet sa raskršća)

Drugi polazni tekst

Kada se ušepRTLjiše Zagrepčani radi onijeh grbova na zgradi državne financije, zovne usplahirena vlast u pomoć vojsku.

Bijaše to treći dan **bune**.

Jutro toplo, sunčano. Nebom se nepomično pružio samo jedan, crn i duguljast oblačak: mniš e je kroz pukotinu modrog plašta nebeskog prokuljao dim.

– Vojska ide, ide vojska!

I za tili časak prsne šarena gužva. Odvulala se kao pred kakom grozovitom istragom, a na pustom Trgu Jelačićevu ostadoše samo piljarički stolovi i stočići.

Za tren oka zabravilo vrata kućna i dućanska.

Tišina kao pred groznom bitkom!

Malo, a iz Bakačeve ulice kao da šušnu lišće, kao da pljusnu kiša – i diže se bahat kopita.

– Soldati ideju, bežimo!

– Nedem, makar fratri padali!

– Ali, Pepica, draga, ljublena Pepica...

– Nedem, Joškec, nedem! Kaj mi moreju ovi grintavci? Ja nis niš kriva!
To govori tik do spomenika usamljen par: guravi piljar Pogačić i pretila
gospa Pogačićka, koja se ujezerila na svom tronošku kao u staro mirno
doba.

I zarudi prvi red konjice.

(Kip domovine leta 188)*

Smjernice

- U uvodu:
 - ukratko predstavite autora i djelo
 - u jednoj ili više rečenica oblikujte tvrdnju kojom ćete odgovoriti na polazno pitanje i tako najaviti ono o čemu ćete pisati u središnjemu dijelu eseja.
- U središnjemu dijelu eseja razradite i argumentirajte svoju tvrdnju kojom ste odgovorili na polazno pitanje tako da argumentacija:
 - proizlazi iz razumijevanja djela u cjelini
 - proizlazi iz sadržajne i stilske analize polaznog teksta i njegove uloge u djelu u cjelini
 - bude povezana s književnopovijesnim kontekstom u kojemu je djelo nastalo.Svoj tekst rasporedite u odlomke koji su jasno, logično i smisleno povezani.
- U zaključku sažeto istaknite ono najvažnije o čemu ste pisali u središnjemu dijelu eseja.